C:\Users\Plazma\Desktop\304\Dick_Philip_K-Votrelec.pdb

PDB Name: Philip K. Dick - Votrelec
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 3.10.2007
Modification Date: 3.10.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PHILIP K. DICK

VOTRELEC

„Niektorý deň si vezmem voľno," povedal Spence Olham pri raňajkách. Obzrel sa na ženu. „Myslím, že by som si zaslúžil trochu odpočinku. Desať rokov je dosť dlhá doba."

„A projekt?"

„Vojnu vyhrajú bezo mňa. Tejto hlinenej guli, na ktorej žijeme, až také veľké nebez-pečenstvo nehrozí." Olham si sadol k stolu a zapálil si cigaretu. „Informačné stroje tak menia správy, aby si mimozemšťania mysleli, že získali nad nami prevahu. Vieš, čo by som chcel robiť počas dovolenky? Navštíviť tie miesta v horách za mestom, kam sme si vtedy urobili výlet. Pamätáš sa? Takmer si stúpila na zmiju."

„Myslíš Suttonský les?" Mary začala odpratávať taniere zo stola. „Ten les pred nie-koľkými týždňami vyhorel. Myslela som, že to vieš. Čosi tam vybuchlo a všetko zhorelo."

Olham zosmutnel. „A neusilovali sa zistiť príčinu?" Pery sa mu vykrivili. „Už sa nikto o nič nestará. Myslia iba na vojnu." Zovrel čeľuste, v duchu sa mu vynorila celá situácia: mimozemšťania, vojna, rakety s výbušninou.

„Ako môžeme myslieť na niečo iné?"

Olham prikývol. Prirodzene, Mary má pravdu. Tmavé malé rakety mimozemšťanov z Alfa Centauri ľahučko predbiehali ťažké rakety zo Zeme, ktoré popri raketách mimo-zemšťanov pôsobili ako bezmocné korytnačky. Boli to jednostranné boje, nepriateľ preni-kol až k Zemi.

Takto to bolo až dovtedy, pokým vo westinghouských laboratóriách nevyvinuli a nepredviedli ochranný povlak. Spočiatku ním zastreli všetky väčšie mestá na Zemi a napokon celú planétu, tento povlak bol prvou skutočnou ochranou, prvou serióznou od-poveďou mimozemšťanom — ako ich nazvali informačné stroje.

Ale čosi celkom iné bolo vyhrať vojnu. Každé laboratórium, každý projektový ústav pracoval v jednom kuse vo dne v noci, aby našiel čosi viac: zbraň pre aktívny boj. Aj on, Olham, vypracoval taký projekt. A pracovalo sa na ňom vo dne v noci, rok čo rok.

Olham vstal, vybral z úst cigaretu. „Je to ako Damoklov meč. Ustavične visí nad nami. Už ma to unavuje. Túžim iba po poriadnom odpočinku. Tuším všetci uvažujú rovnako."

Vybral si zo skrine blúzu a vyšiel na verandu pred domom. Čochvíľa tu bude vozidlo, ktoré ho rýchlo dopraví do budovy, kde sa rozpracúval projekt.

„Dúfam, že sa Nelson neoneskorí," povedal a pozrel na hodinky. „Už je o chvíľu se-dem."

„Aha, tam ide vozidlo," povedala Mary, hľadiac pomedzi rad domov. Za strechami sa ligotalo slnce, odrážalo sa od ťažkých olovených platní. Sídlisko bolo pokojné, na uliciach bolo teraz len zopár ľudí. „Do videnia. Nezostaň v práci dlhšie ako treba, Spence."

Olham otvoril dvierka vozidla a vkĺzol dnu, so vzdychom sa zvalil na operadlo. S Nelsonom bol akýsi starší muž.

„Tak čo?" povedal Olham, keď v?ozidlo vyrazilo dopredu. „Počuli ste dačo zauj-mavé?"

„Ako zvyčajne," zareagoval Nelson. „Zostrelili sme zopár rakiet mimozemšťanov, zo strategických dôvodov sme sa

stiahli z ďalšieho asteroidu.“

„Keď dotiahneme projekt do záverečnej fázy, bude to už dobre. Možno je to len pro-paganda, ktorú rozširujú informačné stroje, ale v poslednom mesiaci ma to všetko strašne unavuje. Všetko sa zdá také pochmúrne a vážne, život stráca svoje čaro.“

„Myslíte, že tú vojnu vedieme zbytočne?“ ozval sa odrazu starší muž. „Ste predsa jej súčasťou.“

„To je major Peters,“ povedal Nelson. Olham a Peters si podali ruky. Olham si obzeral staršieho muža.

„Prečo idete tak zavčasu do práce?“ opýtal sa. „Nepamätám sa, že by som vás videl v budove Projekcie.“

„Nie, nepracujem na projekte,“ povedal Peters, „ale viem čosi o tom, čím sa zamest-návate. Moja práca je úplne iná.“

On a Nelson si vymenili pohľady, Olham si to všimol a zachmúril sa. Vozidlo šlo čo-raz rýchlejšie, hnalo sa po vyschnutej, života zbavenej pôde k vzdialeným obrysom bu-dovy Projekcie.

„A čo robíte?“ opýtal sa Olham. „Alebo nesmiete o tom hovoriť?“

„Pracujem vo vládnom orgáne,“ povedal Peters. „VCBÚ—centrálnom bezpečnostnom útvare.“

„Ale čo? Vari na naše územie prenikli nepriatelia?“

„Prišiel som vlastne za vami, pán Olham.“

Olham bol ohúrený. Rozmýšľal nad Petersovými slovami, ale nevedel si ich vysvetliť. „Za mnou? Prečo?“

„Som tu preto, aby som vás zatkol ako špióna mimozemšťanov. Preto som vstal ráno tak zavčasu. Chyť ho, Nelson…“

Hlaveň revolveru sa zaborila Olhamovi medzi rebrá. Nelsonovi sa triasla ruka, celý sa chvel od vzrušenia, ktoré sa napokon predralo na povrch, tvár mal bledú. Zhlboka sa nad-ýchol a hneď nato zasa vydýchol.

„Nezabijeme ho hneď?“ pošepky sa zvrtol k Petersovi. „Myslím, že by sme ho mali hneď skántriť. Nemôžeme otáľať.“

Olham hľadel priateľovi do tváre. Otvoril ústa, chcel čosi povedať, ale nevedel zo seba vydať ani hlások. Obaja muži na neho uprene civeli, v očiach mali úľak, vyzerali prísne a zachmúrene. Olhamovi prišlo zle. Rozbolela ho hlava a pred očami mal čierne kruhy.

„Nerozumiem,“ zamrmlal.

V tej chvíli sa vozidlo vznieslo zo zeme a zapli sa motory, ktoré ho strmo dvíhali do výšky. Budova Projekcie pod nimi sa vzďaľovala, bola čoraz menšia, strácala sa. Olham zavrel ústa.

„Môžeme chvíľu počkať,“ povedal Peters. „Najprv mu chcem položiť niekoľko otá-zok.“

Kým sa vesmírne vozidlo hnalo vpred, Olham meravo hľadel pred seba.

„Zadržanie prebehlo hladko,“ povedal Peters do videoprístroja. Na obrazovke bolo vi-dieť obrysy postavy náčelníka bezpečnosti. „Už si s tým netreba robiť starosti.“

„Vyskytli sa nejaké komplikácie?“

„Nie. Vstúpil do vozidla bez podozrení. To, že som bol vo vozidle, nepokladal za nič nezvyčajné.“

„Kde ste teraz?“

„Smerujeme von, sme ešte v hraniciach ochranného povlaku. Letíme maximálnou rýchlosťou. Môžete vychádzať z predpokladu, že kritickú fázu máme za sebou. Som rád, že vznášacie prúdové motory v tomto vozidle fungovali bezchybne. Keby to bolo zlyhalo, nuž…“

„Ukážte mi ho,“ povedal náčelník bezpečnosti. Hľadel rovno na Olhama, ktorý sedel, ruky mal zložené v lone a civel pred seba.

„Tak to je on.“ Náčelník bezpečnosti chvíľu pozoroval Olhama. Olham mlčal. Napo-kon náčelník kývol na Petersa.

„Dobre, to stačí.“ Tvár sa mu mierne zvraštila, zjavil sa na nej náznak zhnusenia. „Čo som chcel vidieť, to som videl. Urobili ste čosi, čo nadlho zostane v pamäti ľudstva. Pre vás oboch sú pripravené osobitné vyznamenania.“

„To nie je potrebné,“ zareagoval Peters.

„Hrozí ešte nebezpečenstvo? Je ešte možnosť, že vy…“

„Taká možnosť je, ale malá. Pokiaľ chápem situáciu, na to je potrebné nejaké slovné heslo. V každom prípade, musíme to riskovať…“

„Upozorním základňu na Mesiaci, že sa blížite.“

„Nie,“ Peters zavrtel hlavou. „Pristanem mimo základne. Nechcem ich vystavovať ne-bezpečenstvu.“

„Ako myslíte.“ Keď náčelník pozrel ešte raz na Olhama, zažmurkal. Potom obraz vy-bledol. Obrazovka zhasla.

Olham pozrel cez okno. Raketa bola už za ochranným povlakom, jej rýchlosť sa usta-vične zvyšovala. Peters mal naponáhlo. Pod nohami burácali naplno otvorené raketové motory. Báli sa ho, a preto uháňali šialenou rýchlosťou.

Nelson, ktorý sedel vedľa Petersa, sa nepokojne pomrvil. „Myslím, že by sme to mali urobiť hned1 teraz,“ povedal. „Neviem, čo by som dal za to, keby sme to už mali za se-bou.“

„Len pokojne,“ chlácholil ho Peters. „Na chvíľu prevezmi za mňa riadenie, aby som sa mohol s ním pozhovárať.“

Vkĺzol na sedadlo vedľa Olhama a pozrel mu do tváre. Potom sa načiahol a opatrne sa ho dotkol, sprvu ramena a potom líca.

Olham nepovedal nič: ‚Keby som mohol dať vedieť Mary,‘ prebehlo mu hlavou. ‚Keby som si mohol dačo vymyslieť, aby sa to dozvedela.‘ Poobzeral sa po rakete. Ako? Video-prístroj? Nelson sedel pri riadiacom pulte, v ruke mal revolver. Nič sa nedalo podniknúť. Dostali ho, bol v pasci.

‚Ale prečo?‘

„Počúvajte,“ povedal Peters. „Chcem vám položiť niekoľko otázok. Viete, kam ideme. Letíme k Mesiacu. O hodinu pristaneme na jeho odvrátenej strane, ďaleko v púšti. Len čo pristaneme, odovzdáme vás okamžite do rúk skupiny mužov, ktorí tam na vás čakajú. Vaše telo bude hneď zničené. Rozumiete?“ Pozrel na hodinky. „Ani nie o dve hodiny budú zvyšky vášho tela rozptýlené po povrchu mesačnej pustatiny. Nič po vás nezostane.“

Olham sa vymanil z letargie. „Môžete mi povedať…“

„Pravdaže, poviem vám,“ prikývol Peters. „Pred dvoma dňami sme dostali správu, že raketa mimozemšťanov prenikla cez ochranný povlak. Z rakety vysadili špióna v podobe humanoidného robota. Robot mal za úlohu zlikvidovať danú konkrétnu osobu a zaujať jeho miesto.“

Peters pokojne pozrel na Olhama.

„Vo vnútri robota je U-bomba. Náš agent nevedel zistiť, ako má bomba vybuchnúť, ale predpokladal, že sa to môže stať, ak robot povie nejakú konkrétnu vetu alebo časť vety, skupinu slov. Robot sa má vžiť do života človeka, ktorého usmrtil, má sa správať tak ako usmrtená osoba, má robiť jeho prácu, žiť jeho spoločenským životom. Skonštruovali ho tak, aby sa danej osobe podobal. Nikto si nesmie všimnúť rozdiel.“

Olhamova tvár bola bledá ako krieda.

„Osobou, ktorej funkcie mal robot prevziať, bol Spence Olham, vysoko postavený vý-skumník Projekcií. Keďže rozpracovanie projektu sa blížilo do záverečného, rozhodujú-ceho štádia, existencia živej bomby, ktorá má prístup do budovy Projekcie…“

Olham si uprene hľadel na ruky. „Ale ja som Olham!“

„Keď robot našiel Olhama a usmrtil ho, bolo preňho jednoduché prevziať jeho život. Robota vysadili z rakety pred ôsmimi dňami. Zámena sa odohrala pravdepodobne koncom minulého týždňa, keď sa Olham vybral na krátku prechádzku do kopcov.“

„Ale ja som Olham.“ Zvrtol sa k Nelsonovi, ktorý sedel pri riadiacich prístrojoch. „Nepoznáš ma? Predsa ma poznáš

dvadsať rokov. Nepamätáš sa, že sme chodili vedno na univerzitu?“ Vstal. „Obaja sme boli na univerzite. Bývali sme v tej istej izbe.“ Pokročil k Nelsonovi.

„Nepribližuj sa ku mne!“ skríkol Nelson.

„Počúvaj. Spomeň si na druhý ročník. Na to dievča. Ako sa len volalo…“ Šúchal si čelo. „To dievča s čiernymi vlasmi. Čo sme ho stretli u Teda.“

„Nič!“ Nelson zúrivo zamával revolverom. „Nechcem nič viac počuť. Zabil si ho! Ty… robot!“

Olham pozrel na Nelsona. „Mýliš sa. Neviem, čo sa stalo, ale robot sa ku mne nedo-stal. Asi im niečo zlyhalo.“ Zvrtol sa k Petersovi. „Som Olham. Viem to. Nijaká zámena sa nekonala. Som ten istý človek, ako som bol predtým.“

Ohmatal sa, prešiel si rukami po tele. „Predsa musí existovať spôsob, aby sa to dalo dokázať. Vezmite ma späť na Zem, nech ma preskúmajú röntgenovými lúčmi, nech urobia neurologické testy, hocičo, čo vás presvedčí. Možno sa nám podarí nájsť havarovanú ra-ketu mimozemšťanov.“

Peters a Nelson mlčali.

„Som Olham,“ zopakoval. „Viem to. Ale nemám to ako dokázať.“

„Robot nemal vedieť, že nie je skutočný Spence Olham,“ ozval sa Peters. „Vžil sa do Olhama, nielen do jeho telesnej podoby, ale aj do jeho ducha. Zaviedli mu systém umelej pamäti s imitovanými reakciami. Mal vyzerať ako Olham, mal mať jeho pamäť, jeho myšlienky a záujmy, vykonávať jeho prácu. Ale jeden rozdiel tu je. Vo vnútri robota je U-bomba, ktorá môže každú chvíľu vybuchnúť.“ Peters sa trochu odtiahol. „To je jeď?iný rozdiel. Preto vás vezieme na Mesiac. Tam vás rozoberú a demontujú bombu. Možno vy-buchne, ale to už nebude dôležité, na Mesiaci sa to môže stať.“

Olham si pomaly sadol.

„Čochvíľa sme tam,“ utrúsil Nelson.

Olham sa zvalil na operadlo, myšlienky mu vírili hlavou šialenou rýchlosťou a raketa medzitým pomaly klesala. Pod nimi bol zvlnený povrch Mesiaca, nekonečné šíravy mŕt-veho priestoru. Čo má urobiť? Čo ho môže zachrániť?

„Pripravte sa,“ povedal Peters.

O niekoľko minút bude mŕtvy. Pod sebou uvidel malý bod, bola to akási budova. V budove boli ľudia, demolačná čata, ktorá čaká na to, aby ho rozkmásala na kúsky. Vy-trhnú mu vnútornosti, odseknú ruky a nohy, rozoberú ho. Prekvapí ich, keď nenájdu bombu, prídu na to, že sa zmýlili, ale bude už neskoro.

Olham sa poobzeral po malej kabíne. Nelson mal ešte vždy v rukách revolver. Tu sa šanca nečrtala. Jeho jedinou šancou bolo, aby sa našiel doktor, ktorý by ho prezrel. Mohla mu v tom pomôcť Mary. Myšlienky sa mu hnali šialenou rýchlosťou, mozog pracoval na plné obrátky. Zostávalo už len pár minút, len trochu času. Keby sa len mohol s ňou skon-taktovať, keby jej mohol nejako dať vedieť.

„Pokojne,“ povedal Peters. Raketa pristála pomaly, jemne narazila na hrboľatý povrch. Rozhostilo sa ticho.

„Počúvajte,“ povedal Olham cez zovreté hrdlo. „Môžem dokázať, že som Spence Ol-ham. Zožeňte doktora. Priveďte ho sem…“

„Tam je tá čata, idú sem.“ Nelson ukázal rukou, nervózne pozrel na Olhama. „Dúfam, že sa nič nestane.“

„Odštartujeme skôr, ako sa pustia do práce,“ upokojil ho Peters. „O chvíľu sme z týchto končín preč.“ Obliekol si tlakový oblek. Keď bol oblečený, prevzal zbraň od Ne-lsona. „Teraz budem na neho dávať pozor ja.“

Aj Nelson si obliekol tlakovú kombinézu, nešikovne sa ponáhľal. „A čo s ním?“ uká-zal na Olhama. „Bude tú kombinézu potrebovať aj on?“

„Nie,“ zavrtel Peters hlavou. „Roboty asi nepotrebujú kyslík.“

Skupina chlapov bola už takmer pri rakete. Zostali stáť, čakali. Peters im cez okno za-kýval.

„Poďte!“ Peters znovu zakýval a muži sa priblížili, tvárili sa bojovne; meravé, gro-teskné postavy v nafúkaných oblekoch.

„Ak otvoríte dvere," ozval sa Olham, „bude to znamenať moju smrť. Bude to vražda."

„Otvorte dvere," povedal Nelson. Načiahol sa za kľukou.

Olham ho sledoval. Videl, ako sa Nelsonova ruka zovrela okolo kovového kolesa. O chvíľu sa dvere otvoria a vzduch z rakety vyfučí. Umrie a oni si uvedomia, že sa zmý-lili. Možno inokedy, keď nebude vojna, budú môcť ľudia konať inakšie, nedoženú do smrti človeka len preto, lebo sa boja. Všetci boli vyplašení, všetci boli schopní pre tento skupinový strach obetovať jednotlivca.

Usmrtia ho preto, lebo si netrúfnu čakať, kým sa presvedčia o jeho vine. Veľa času mu nezvyšovalo.

Pozrel na Nelsona. N?elson mu bol dlhé roky priateľom. Chodili spolu do školy. Bol mu svedkom pri svadbe. A teraz sa ho Nelson chystá zabiť. Ale Nelson nie je zlý človek, nie je to jeho vina. Na vine je doba. Možno to bolo také isté v období, keď ľudstvo pri-kvačil mor. Len čo ľudia ukázali, že majú na tele škvrnu, pravdepodobne ich takisto zabí-jali bez chvíle zaváhania, bez dôkazu, stačilo podozrenie. V čase nebezpečenstva sa to inak nedá.

Olham nevinil tých, ktorí sa ho chystali zabiť. Ale musel žiť. Jeho život bol priveľmi vzácny, než aby ho bolo možné obetovať. Olham rozmýšľal bleskovou rýchlosťou. Čo môže urobiť? Je nejaká možnosť? Poobzeral sa dookola.

„Tadiaľto vyjdi," povedal Nelson.

„Dobre," povedal Olham. Zvuk jeho vlastného hlasu ho prekvapil. Bola to sila, ktorá pramenila zo zúfalstva. „Nepotrebujem vzduch. Otvor dvere."

Zháčili sa, pozreli na neho so zvedavosťou a vyľakane.

„Tak to teda otvorte. To je už jedno." Olham skryl ruku pod blúzu. „Aspoň uvidím, ako ďaleko stihnete dobehnúť."

„Dobehnúť?"

„Zostáva vám pätnásť sekúnd života." Skrútil pod blúzou prsty, rameno mal odrazu meravé. Uvoľnene sa zasmial. „To s vetou, ktorá má byť iniciátorom výbuchu, nie je pravda. V tejto veci ste sa zmýlili. Štrnásť sekúnd."

Spod tlakového obleku hľadeli na neho dve zhrozené tváre. Potom sa mykli, rozbehli, trhnutím otvorili dvere. Vzduch unikal, rozptyľoval sa vo vzduchoprázdne. Peters a Nelson vyskočili z rakety. Olham sa hnal za nimi. Schmatol dvere a strmo ich zavrel. Automatický tlakový systém zúrivo zasyčal, tlak vzduchu sa okamžite obnovil. Olham, ktorý dosial zadržiaval dych, vydýchol a až sa zachvel.

Ešte sekunda a…

Za oknom sa obidvaja muži pripojili k skupinke. Skupinka sa pustila do behu, každý muž iným smerom. Jeden po druhom sa hádzali na zem, tlačili sa k hrudám. Olham si sa-dol za kontrolný pult. Zasunul páky, uviedol raketu do pohybu. Keď sa raketa vzniesla, chlapi dolu sa pozviechali, ústa mali otvorené dokorán.

„To ma mrzí," mrmlal Olham, „ale musím sa vrátiť na Zem."

A zamieril s raketou ta, odkiaľ prileteli.

Bola noc. Okolo rakety vyhrávali cvrčky, narúšali chladnú tmu. Olham sa nahol nad videoprístroj. Postupne sa obraz dolaďoval. Bez problémov sa mu podarilo nadviazať kontakt. Uľavene si vydýchol.

„Mary," povedal. Žena uprene hľadela na neho. Ťažko dýchala.

„Spence! Kde si? Čo sa stalo?"

„Nemôžem ti to povedať. Počúvaj, musím hovoriť rýchlo. Každú chvíľu ma môžu pre-rušiť. Zájdi na územie Projekcie a zožeň mi doktora Chamberlaina. Ak tam nebude on, vezmi so sebou hociktorého iného doktora. Priveď ho domov, nech tam zotrvá. A nech si prinesie so sebou vybavenie, prenosný röntgen, fluoroskop, všetko."

„Ale…"

„Urob, ako ti kážem. A rýchlo. Nech si to všetko za hodinu nachystá." Olham sa nahol k obrazovke. „Je s tebou vš ?etko v poriadku. Si sama?"

„Sama?“

„Sú v dome nejakí iní ľudia? Spojil… spojil sa s tebou Nelson alebo niekto iný?“

„Nie, Spence, ničomu nerozumiem.“

„Dobre. O hodinu prídem domov. A nikomu nič nehovor. Nájdi si nejakú zámienku a priveď tam Chamberlaina. Povedz, že si chorá.“

Prerušil spojenie a pozrel na hodinky. O minútu nato vystúpil z rakety a vykročil do tmy. Musel prejsť asi kilometer.

Pustil sa kráčať.

V dome svietilo jedno okno, okno jeho pracovne. Sledoval ho, kľačal za plotom. Nič nebolo počuť, nič sa ani nepohlo. Prisunul si hodinky k rukám a pozrel, koľko je hodín. Uplynula takmer hodina.

Po ceste sa šinulo podobné vozidlo, v akom sa ráno viezol. Vozidlo prešlo, nezastavilo sa.

Olham pozrel k domu. Doktor tam už musí byť. Asi je dnu a čaká vedno s Mary. Od-razu mu prebehla hlavou znepokojujúca myšlienka. Mala možnosť odísť z domu? Možno ju cestou zadržali. Možno sa chytí do pasce.

Ale čo iné mu ostávalo?

Ak doktor vyhotoví správu, vyfotografuje ho, prezrie, má šancu, šancu dokázať, kým je. Keby ho len mohli prezrieť, keby len mohol zostať naživе dovtedy, kým ho lekári ne-vyšetria… Takto to môže dokázať. Je to asi jediný spôsob. Jeho jedinou nádejou je dom. Doktor Chamberlain je vážený človek. Je to lekár, ktorý má na starosti zdravotný stav realizátorov projektu. On to zistí, jeho slovo zaváži. Doktor bude vedieť prekonať ich hystériu, ich šialené výmysly, bude mať v ruke fakty.

Šialené výmysly, šialenstvo, to je ono. Len keby chceli počkať, konať pomaly, nepo-náhľať sa. Ale nemohli čakať. On, Olham, musí umrieť, umrieť naraz, bez dôkazu, bez akéhokoľvek procesu a bez lekárskeho vyšetrenia. Aj najjednoduchší test by im potvrdil, že sa mýlia, ale oni nemajú čas ani na ten najjednoduchší test. Sú schopní myslieť len na nebezpečenstvo. Na nebezpečenstvo — na nič viac.

Vstal a pohol sa k domu. Dostal sa po verandu. Pri dverách zostal stáť, načúval. Ne-bolo nič počuť. V dome vládlo absolútne ticho.

To ticho bolo až preexponované.

Olham stál nehybne na verande. Tí v dome sa usilujú byť potichu. Prečo? Je to malý dom; Mary a doktor Chamberlain by mali stáť len pár krokov od neho, hneď za dverami. Ale nepočul nič, neozval sa ani zvuk, nič. Pozrel na dvere. Tie dvere otvoril a zatvoril tisíc ráz, každé ráno a každý večer.

Dal ruku na kľučku. Potom sa odrazu načiahol a namiesto toho, aby otvoril, stlačil cengáč. Cengáč zadrnčal, zvuk vychádzal odkiaľsi z hĺbky domu. Olham sa usmial. Začul pohyb.

Dvere otvorila Mary. Len čo zazrel jej tvár, vedel, aká je situácia.

Rozbehol sa preč, hodil sa do kríkov. Pracovník bezpečnosti odstrčil Mary nabok a strieľal popri nej. Rozkmásané lístie na kríkoch padalo. Olham sa šmykol za dom. Vy-skočil a pustil sa bežať, divo sa hnal do tmy. Začali ho hľadať reflektorom, kužeľ svetla jednostaj krú ?žil okolo neho.

Prebehol cez cestu a prevalil sa ponad plot. Len čo dopadol na zem, hnal sa po zadnom dvore. Za ním utekali muži. Pracovníci bezpečnosti kričali, aby na seba upozornili. Olham ťažko dychčal, hrudný kôš sa mu dvíhal a klesal.

Jej tvár… Hneď sa dovtípil. Zovreté pery, vystrašené, smutné oči. Keby sa nebol zhá-čil, rázne otvoril dvere a vošiel! Hneď zachytili jeho telefonát a len čo zložil slúchadlo, pribehli do domu. Mary asi uverila tomu, čo jej narozprávali. Nepochybne si aj ona myslí, že je robot.

Olham utekal a utekal. Pracovníci bezpečnosti postupne odpadávali, zostávali vzadu. Asi to nie sú bohvieakí bežci. Vyštveral sa na kopec a zbehol opačným svahom dolu. O chvíľu bude späť pri rakete. Ale kam zamieri teraz? Spomalil, napokon zostal stáť. Už videl raketu. Črtala sa na pozadí neba, bola tam, kde pristál. Osadu mal za sebou; nachá-dzal sa na okraji pustatiny, tieto miesta boli už neobývané, tu sa začínali lesy a bezútešná pustatina.

Prešiel cez vyschnuté pole a vstúpil medzi stromy.

Keď podišiel k rakete, jej dvere boli otvorené.

Z rakety vystúpil Peters, na pozadí svetla sa jeho postava črtala veľmi zreteľne. V rukách mal ťažký anihilátor. Olham meravo zastal. Peters hľadel na neho do tmy. „Viem, že ste tu niekde nablízku," povedal. „Podíďte, Olham. Ste obkľúčený pracovníkmi bezpečnosti."

Olham sa nepohol.

„Počúvajte. Čoskoro vás chytíme. Zrejme dosiaľ neveríte, že ste robot. Z vášho telefo-nátu tej žene vyplýva, že ešte žijete vo svete ilúzií, vytvorených vašimi umelými spo-mienkami. Ale vy ste naozaj robot. Ste robot a vo vnútri vás je bomba. V hociktorú chvíľu môžete povedať vetu, ktorá uvedie do pohybu mechanizmus bomby, tú vetu nemusíte po-vedať iba vy, ale hocikto iný, chápete. A keď sa to stane, bomba zničí všetko na mnoho kilometrov navôkol. Zničíte Projekciu, ženu, všetci zahynieme. Chápete?"

Olham nepovedal nič. Počúval. Blížili sa k nemu chlapi, zakrádali sa pomedzi stromy.

„Ak neprídete, chytíme vás. Je to len otázka času. Už nemáme v úmysle dopraviť vás na mesačnú základňu. Zničíme vás tu, budeme riskovať, že bomba vybuchne. Nariadil som, aby všetci pracovníci bezpečnosti, ktorí len môžu, obsadili tento priestor. V celom okrese sa robí razia, skúma sa každý štvorcový centimeter plochy. Nemáte kam ísť. Okolo lesa je kordón ozbrojených mužov. Za šesť hodín prezrieme každú piaď pôdy."

Olham sa pohol preč. Peters hovoril ďalej, vôbec Olhama nevidel. Bolo priveľmi tma, ani ho nebolo možné uvidieť. Ale Peters má pravdu. Nemá sa kam skryť. Teraz bol za osadou, za jej okrajom, kde sa začínali lesy. Na čas sa mohol skryť, ale napokon ho predsa len chytia. Je to len otázka času.

Olham sa pustil pokojne po lese. Každý štvorcový kilometer, každú časť okresu si pre-zrú, preskúmajú, prešetria. Obruč okolo neho sa zužovala, zvierala ho do čoraz menšieho kruhu.

Čo mu zostáva? Prišiel o raketu, bola to jeho jediná nádej na útek. Nepriatelia boli uňho doma; jeho žena držala s nimi, nepochybne verila, že skutočný Olham je mŕtvy. Za-ťal päste. Niekde musela byť tá havarovaná raketa m imozemšťanov a v jej troskách to, čo zostalo z robota. Niekde neďaleko musela raketa havarovať, stroskotala a rozbila sa.

A vnútri ležal zničený robot.

Prebudil sa v ňom záblesk nádeje. Čo keby sa mu podarilo nájsť pozostatky robota? Keby im mohol ukázať havarovanú raketu, zvyšky stroskotanej lode, kúsočky robota?

Ale kde? Kde ju môže nájsť?

Kráčal, zahĺbený do myšlienok. Asi niekde neďaleko. Raketa akiste pristála neďaleko budov Projekcie; predpoklad bol, že zvyšok cesty prejde robot peši. Olham vyšiel po svahu na vrchol kopca a poobzeral sa. Havarovala a zhorela. Je k tomu nejaký kľúč, ne-pripomína mu to čosi? Nepočul čosi také, nečítal o tom? Niekde blízko, kam sa dá dôjsť peši. Musí to byť dajaká pustatina, odľahlé miesto, kam nechodia ľudia.

Odrazu sa Olham usmial. Havarovala a zhorela…

Suttonský les. Pridal do kroku.

Bolo ráno. Slnečné lúče sa predierali cez polámané stromy, padali na človeka, ktorý čupel na okraji čistiny. Olham zavše zdvihol zrak a načúval. Neboli ďaleko, delilo ich od neho len niekoľko minút. Usmial sa.

Pod ním ležala pokrkvaná masa havarovanej rakety, jej časti sa roztrúsili po čistine a pomedzi spálené pne, ktoré kedysi boli Suttonským lesom. V slnečnom svite sa kov ha-varovanej rakety matne ligotal. Nestálo ho veľa námahy, aby to našiel. Suttonský les po-znal dobre: neraz ho v živote prechodil, najmä keď bol mladší. Vedel, kde má hľadať tro-sky rakety. V lese bol vrchol, ktorý sa vynoril z ničoho nič, bez výstrahy.

Pristávajúca raketa, neoboznámená s lesom, mala len málo šancí, že sa vyhne vyčnie-vajúcemu vrcholu. Teraz si Olham čupol, pozrel na raketu a či skôr na to, čo z nej zostalo.

Olham sa vztýčil. Počul ich, boli len kúsok od neho, šli pokope, potichu sa zhovárali. Bol celý napätý. Všetko závisí od

toho, kto ho ako prvý uvidí. Ak to bude Nelson, nemá ani najmenšiu šancu. Umrie skôr, ako ostatní zbadajú raketu. Ale keby mu zvýšil čas a mohol na nich zakričať, na chvíľu to všetko oddialiť… Nič viac nepotreboval. Ak uvidia raketu, je zachránený.

Zato ak najprv začnú strieľať…

Praskla spálená vetva. Zjavila sa postava muža, muž neisto kráčal dopredu. Zostávalo len niekoľko sekúnd, možno sú to posledné sekundy jeho života. Priložil si ruku k očiam a napol zrak.

Bol to Peters.

„Peters!“ Olham zakýval rukou. Peters zdvihol zbraň, zamieril na neho. „Nestrieľajte!“ Hlas sa mu triasol. „Vyčkajte chvíľu. Pozrite, čo je za mnou, hneď za čistinou.“

„Našiel som ho,“ skríkol Peters. Pracovníci bezpečnosti sa vysypali zo spáleného lesa a obklopili Petersa.

„Nestrieľajte. Pozrite, čo je za mnou. Raketa, raketa mimozemšťanov. Pozrite!“

Peters váhal. Hlaveň sa sklonila.

„Je tu, dolu,“ povedal Olham rýchlo. „Vedel som, že ju tu nájdem. Spálený les. Teraz mi už hádam uveríte. V troskách nájdete zvyšky robot?a. Nepresvedčíte sa?“

„Čosi tam je,“ povedal jeden z mužov nervózne.

„Zastreľte ho!“ zvolal akýsi hlas. Bol to Nelson.

„Počkajte,“ Peters sa prudko zvrtol. „Veliteľom som tu ja. Nech nikto nestrieľa. Možno hovorí pravdu.“

„Zastreľte ho,“ povedal Nelson. „Zabite Olhama. Môže nás každú chvíľu zničiť. Ak tá bomba vybuchne…“

„Mlč.“ Peters pokročil k vrcholu svahu. Pozrel dolu. „Pozrite na to.“ Gestom privolal dvoch mužov. „Zíďte dolu a presvedčte sa, čo je to.“

Muži sa rozbehli dolu svahom a cez čistinu. Zohli sa a začali sa prehrabávať v troskách rakety.

„Tak čo?“ zavolal Peters.

Olham zatajil dych. Jemne sa pousmial. Robot tam musí byť, on nemal čas, aby sa o tom presvedčil, ale robot tam musí byť. Odrazu sa ho zmocnili pochybnosti. Čo ak robot po havárii nebol zničený a odtiahol sa preč? Čo ak bolo telo robota načisto zničené, ak na-čisto zhorelo?

Oblizol si pery. Na čele sa mu zjavil pot. Nelson civel na neho, jeho tvár bola ešte vždy mŕtvolné bledá. Hrudný kôš sa mu dvíhal a klesal.

„Zabite ho,“ povedal Nelson. „Skôr ako on zabije nás.“

Dvaja muži pri rakete sa vzpriamili.

„Čo ste našli?“ opýtal sa Peters. Hlaveň znovu mierila na Olhama. „Je tam niečo?“

„Vyzerá, že áno. Je to raketa mimozemšťanov, fakt. A niečo je vnútri.“

„Pozriem sa sám.“ Peters prešiel popri Olhamovi. Olham sledoval, ako schádza dolu svahom a blíži sa k dvom mužom. Ostatní kráčali za ním, takisto pozerali dolu.

„Je to akési telo,“ povedal Peters. „Pozrite!“

Aj Olham zišiel s nimi dolu. Stáli v kruhu, pozerali pred seba.

Na zemi ležala akási groteskná podoba: zohnutá a poskrúcaná. Pripomínala azda človeka, ibaže bola tak čudne poskladaná, ruky a nohy rozhodené na všetky strany. Ústa mal nebohý otvorené, v očiach bol sklený, mŕtvy pohľad.

„Ako pokazený stroj,“ zamrmlal Peters.

Olham sa pousmial. „Tak čo?“ hlesol.

Peters pozrel na neho. „Nemôžem tomu uveriť. Po celý čas ste hovorili pravdu.“

„Robot sa ku mne nedostal,“ povedal Olham. Vybral si z vrecka cigaretu a zapálil si. „Bol zničený, keď stroskotala raketa. Vy ste mali kopu iných starostí, a tak ste sa neza-mysleli nad tým, prečo začal tento odľahlý les horieť, prečo zhorel. Teraz to viete.“

Stál, fajčil, pozoroval ľudí. Tí vynášali groteskné trosky človeka z rakety. Telo bolo meravé, ruky a nohy neohybné.

„Teraz nájdete aj bombu,“ povedal Olham. Chlapi položili telo na zem. Peters sa na-chýlil.

„Myslím, že vidím roh tej bomby.“ Načiahol sa a dotkol sa tela.

Prsia mal nebohý rozkmásané. V otvore sa ligotalo čosi kovové. Muži hľadeli na kov a nevedeli sa zmôcť na slovo.

„Keby ten robot žil, zničil by nás všetkých,“ povedal Peters. „Tu táto kovová ška-tuľka.“

Rozhostilo sa ticho.

„Myslím, že sme pred vami vo veľkom dlhu,“ povedal Peters Olhamovi. „Muselo to byť pre vás strašné. Keby ste neboli pred nami ušli, boli by sme vás…“ Nedokončil vetu.

Olham vybral z úst cigaretu. „Pravdaže, vedel som, že robot sa ku mne nedostal. Ale nemal som to ako dokázať. Zavše sa niektoré veci jednoducho nedajú dokázať. V tom bol celý problém. Nemal som ako dokázať, že ja som ja.“

„Čo poviete na to, keby ste si vzali dovolenku?“ povedal Peters. „Myslím, že by sme mohli pre vás vybaviť mesačnú dovolenku. Odpočinuli by ste si, uvoľnili sa.“

„Myslím, že teraz by som šiel najradšej domov,“ povedal Olham.

„Tak dobre,“ povedal Peters. „Ako chcete.“

Nelson si čupol na zem vedľa mŕtveho tela, načiahol ruku, uvidel záblesk čohosi ligo-tavého v oblasti pŕs.

„Nedotýkajte sa ničoho,“ povedal Olham. „Ešte vždy to môže vybuchnúť. Radšej nech si s tým poradí neskôr demolačná čata.“

Nelson nepovedal nič. Odrazu schmatol držadlo čohosi kovového, zaboreného hlboko do pŕs. Potiahol držadlo k sebe.

„Čo to robíte?“ skríkol Olham.

Nelson vstal. Držal v ruke kovový predmet. Tvár mal od hrôzy bledú. Bol to kovový nôž, ostrý kovový nôž mimozemšťanov, celý zakrvavený.

„Toto ho zabilo,“ šepol Nelson. „Môjho priateľa zabili touto zbraňou.“ Pozrel na Ol-hama. „To vy ste ho zabili tu touto dýkou a nechali ju vedľa rakety.“

Olham sa triasol. Zuby mu cvakali. Pozeral z noža na telo a z tela na nôž. „To nemôže byť Olham,“ povedal. Myšlienky mu vírili, všetko navôkol sa krútilo. „Že by som sa zmýlil?“

Ťažko dychčal.

„Ale ak je toto Olham, potom ja musím byť…“

Súvetie nedokončil, iba prvú jeho časť. Výbuch bolo vidieť až po Alfu Centauri.

Prameň

Philip K. Dick: Votrelec (Impostor)

Best Science Fiction Stories Two, edited by Edmund Crispin, Faber and Faber, London 1971

Na Slovensku Vydané v zbierke poviedok Stratený Robot v roku 1986

Digitalizoval Lusiko